मवलोक्य साष्टाङ्गपातं प्रणम्योचुः । यथाज्ञापयति देवः । ततो ऽनेन क्रमेण सर्वेष्वरण्य-
वासिष्वाधिपत्यं तस्य बभूव । ततस्तेन सिंहव्याघ्रादीनुत्तमपरिजनान्प्राप्य सृगालानव-
लोक्य लज्जमानेनावज्ञया दूरीकृताः स्वज्ञातयः । ततो विषण्णान्सृगालानवलोक्य वृद्धसृ-
गालेन केन चित्प्रतिज्ञातम् । मा विषीदत । एवं चेदनेनानीतिज्ञेन वयं मर्मज्ञाः परिभूताः ।
5 तद्यथायं नश्यति तन्मया विधेयम् । यतो ऽमी व्याघ्रादयो वर्णमात्रविप्रलब्धाः सृगालम-
ज्ञात्वा राजानममुं मन्यन्ते । तद्यथायं परिचीयते तथा कुरुत । तत्र चैवमनुष्ठेयं यथा वदामि ।
यदा सर्वे संध्यासमये तत्संनिधाने महारावमेकदा करिष्यथ ततस्तं शब्दमाकर्ण्य स्वभा-
वात्तेनापि शब्दः कर्तव्यः । यतः ।

यः स्वभावो हि यस्य स्यात्तस्यासौ दुरतिक्रमः ।
10 श्वा यदि क्रियते भागी तत्किं नाश्नात्युपानहम् ॥

ततः शब्दाद्विज्ञाय व्याघ्रेण हन्तव्यः । तथानुष्ठिते सति तद्वृत्तम् । तथा चोक्तम् ।

छिद्रं मर्म च वीर्यं च विजानाति निजो रिपुः ।
दहत्यन्तर्गतश्चैव शुष्कवृक्षमिवानलः ॥

अतो ऽहं ब्रवीमि ।

15 आत्मपक्षं परित्यज्य परपक्षे च यो रतः ।
स परैर्हन्यते मूढो नीलीवर्णसृगालवत् ॥

---

22. Der Krieger, der seinen eigenen Sohn opfert (3, 8).

अहं पुरा शूद्रकस्य राज्ञः क्रीडासरसि कर्पूरकेलिनाम्नो राजहंसस्य पुत्र्या कर्पूरमञ्जर्या
सहानुरागवान्बभूव । तत्र वीरवरो नाम राजपुत्रः कुतश्चिद्देशादागत्य राजद्वारि प्रतीहा-
रमुपागम्योवाच । अहं वर्तनार्थी राजपुत्रः । मां राजदर्शनं कारय । ततस्तेन राजदर्शनं
20 कारितो ब्रूते । देव । यदि मया सेवकेन प्रयोजनमस्ति तदास्मद्वर्तनं क्रियताम् । शूद्रक
उवाच । किं ते वर्तनम् । वीरवरेणोक्तम् । प्रत्यहं सुवर्णशतचतुष्टयम् । राजाह । का ते
सामग्री । वीरवरो ब्रूते । द्वौ बाहू तृतीयश्च खड्गः । राजाह । नैतच्छक्यम् । तच्छ्रुत्वा वी-
रवरो प्रणम्य चलितः । अथ मन्त्रिभिरुक्तम् । देव । दिनचतुष्टयस्य वर्तनं दत्त्वा ज्ञायतामस्य
स्वरूपम् । किमुपयुक्तो ऽयमेतावद्वर्तनं गृह्णात्यनुपयुक्तो वेति । ततो मन्त्रिवचनादाहूय ता-
25 म्बूलं दत्त्वा तद्वर्तनं दत्तवान् । वर्तनविनियोगश्च राज्ञा सुनिभृतं निरूपितः । तदर्धं वीरव-
रेण देवेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो दत्तम् । स्थितस्यार्धं दुःखितेभ्यः । तदवशिष्टं च भोजनव्ययेन
व्ययितम् । एतत्सर्वं नित्यकृत्यं कृत्वा राजद्वारमहर्निशं खड्गपाणिः सेवते । यदा च राज्ञा
स्वयं समादिशति तदा स्वगृहमुपयाति । अथ कृष्णचतुर्दश्यां रात्रौ सकरुणाक्रन्दनध्वनिं स
राजा शुश्राव । तं श्रुत्वा राजा ब्रूते । कः को ऽत्र द्वारि तिष्ठति । तदा तेनोक्तम् । देव ।
30 अहं वीरवरः । राजोवाच । क्रन्दनासुरणं क्रियताम् । वीरवरो ऽपि यथाज्ञापयति देव